

KUNSKAPSMÅL INOM VÅRDHYGIEN FÖR SVENSKA LÄKARPROGRAM

*- Sofia Myhrman, hygienläkare & representant för
arbetsgruppen*

Läkarutbildning i Sverige

- Hösten 2021 utökades läkarutbildningen i Sverige från 11 - 12 terminer. Tidigare Allmäntjänstgöring (AT) togs bort och läkarexamen är nu legitimationsgrundande.

Utbildningsorter

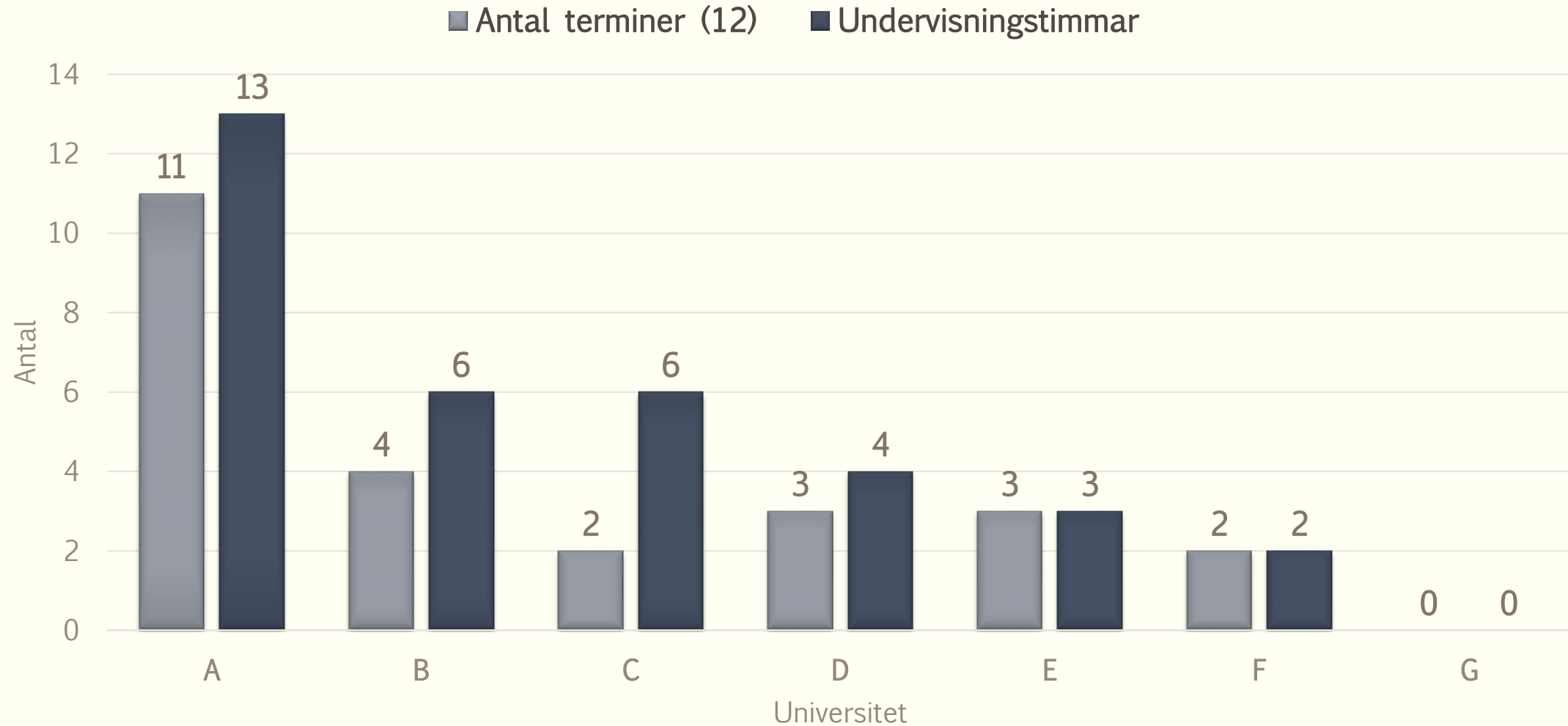
- Umeå
- Uppsala
- Stockholm
- Örebro
- Linköping
- Göteborg
- Lund

Utbildning i vårdhygieniska ämnen inom grundutbildning för läkare vid svenska lärosäten - en kartläggning. (Birgitta Lytsy, 2021)

- Pedagogiskt projekt för högskolepedagogisk grundkurs, Uppsala Universitet
- Hur ser den vårdhygieniska undervisningen ut vid svenska lärosäten där det bedrivs läkarutbildning? (*gamla läkarutbildningen, 11 terminer*).
- Resultat:
 - 6 av 7 Universitet deltog
 - Antal terminer med vårdhygieniska moment varierade mellan 3 – 8 terminer (av 11)
 - 6 av 6 undervisar om smittförebyggande åtgärder, basala hygienrutiner
 - 2 av 6 undervisar om riskfaktorer och förebyggande av VRI

Kartläggning av vårdhygienisk undervisning inom nya läkarprogrammet (12 terminer). (SHLF, 2025)

SHLF, arbetsgrupp för framtagande av nationella kunskapsmål inom vårdhygien för läkarprogram

Deltagare:

- Amelie Magnander, Linköping
- Birgitta Lytsy, Stockholm
- Linn Persson Berg, Göteborg
- Sara Carlsson, Linköping
- Sofia Myhrman, Göteborg

Syfte och mål

- Syftet är att ta fram nationellt enhetliga kunskapsmål inom ämnesområdet vårdhygien, riktade till Universitet som utbildar läkarstudenter i Sverige
- Ansvariga för läkarprogram ges därmed möjlighet att inventera vilka mål som uppfylls och vid behov komplettera utbildningen
- Målet är en jämställd läkarutbildning avseende vårdhygieniska kunskaper och färdigheter inför legitimation

Arbetsgång, augusti 2025 – mars 2026

Steg
1

Inventering av
lagstöd, befintliga
curriculum och
kunskapsunderlag

Steg
2

Framtagning och
prioritering av
kunskapsmål

Steg
3

Remiss - SHLF, SFVH,
Smittskyddsläkar-
föreningen,
Folkhälsomyndigheten

Steg
4

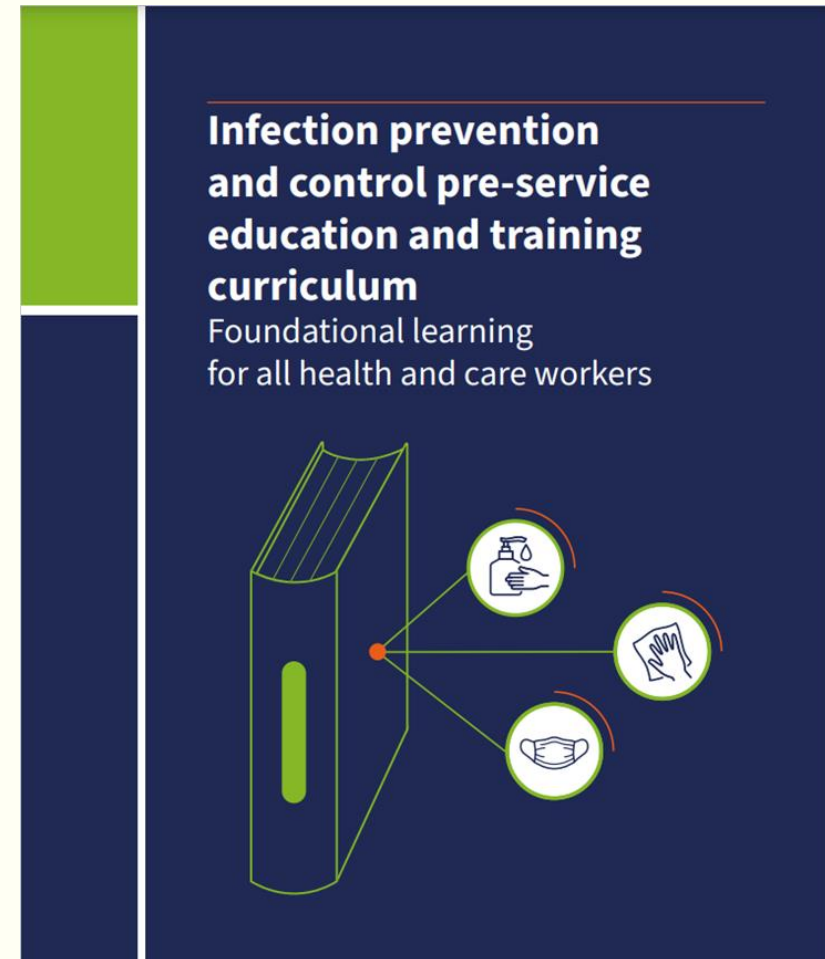
Utskick till
dekaner

WHO, 2025: IPC pre-service education and training curriculum

Innehåll

- Foundational content - alla
- Targeted content – läkare

- Omfattande curriculum → prioritering av innehåll
- Fokus på *vad* inte *hur*

Kunskapsmål - områden

1. Mikrobiologi och antimikrobiell resistens
2. Smittspridning och vårdrelaterade infektioner
3. Kunskap om specifika vårdrelaterade infektioner/diagnoser
4. Arbetssätt och basal hygien
5. Aseptik och utrustning
6. Läkarens roll i patientsäkerhetsarbete

Mikrobiologi och antimikrobiell resistens, exempel:

Kunskap och förståelse

- Kunna beskriva hur kroppens egen bakterieflora kan orsaka vårdrelaterade infektioner (VRI) och hur kolonisation av mikroorganismer med och utan resistens kan uppkomma.

Smittspridning och vårdrelaterade infektioner, exempel

Kunskap och förståelse

- Kunna förklara mekanismer för smittspridning och faktorer som påverkar dessa, så som smittväg och smittdos.

Färdighet och förmåga

- Identifiera riskfaktorer för att en patient ska drabbas av VRI och tillämpa metoder för att minska riskerna, exempelvis genom att kontinuerligt utvärdera behov av kvarliggande katetrar, drän, infarter och antibiotikabehandling.

Kunskap om specifika vårdrelaterade infektioner/diagnoser, exempel

Kunskap och förståelse

- Kunna redogöra för riskfaktorer för, och preventiva åtgärder mot;
 - Vårdrelaterad urinvägsinfektion
 - Vårdrelaterad pneumoni inklusive ventilator associerad pneumoni
 - Postoperativ sårinfektion
 - Kärlkateterorsakad infektion
 - Infektion med *Clostridioides difficile*

Arbetsätt och basal hygien, exempel

Färdighet och förmåga

- Tillämpa basala hygienrutiner och klädregler vid patientnära arbete inklusive:
 - korrekt metod och tillfällen för utförande av handhygien
 - val av lämplig personlig skyddsutrustning utifrån situation, samt korrekt på-/avtagning och täthetskontroll (läckagetest) av andningsskydd
 - korrekt utföra punktdesinfektion

Aseptik och utrustning, exempel

Kunskap och förståelse

- Kunna beskriva principer för förvaring och hantering av ren, desinfekterad och steril medicinteknisk utrustning/produkt för att upprätthålla renhetsgrad.

Färdighet och förmåga

- Utföra korrekt manuell rengöring och desinfektion av vanligt förekommande medicinteknisk flergångsutrustning efter användning, så som t.ex. stetoskop, undersökningsbriter och ultraljudsapparat.

Läkarens roll i patientsäkerhetsarbete, exempel

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- I sin roll som läkare förespråka och tillämpa ett arbetssätt i klinisk praktik som förhindrar VRI och smittspridning och därigenom bidra till en patientsäkerhetskultur.

Tack för ordet!